

L A D I S L A V
K L Í M A

Ř E Č
O B L O H Y

Ladislav Klíma Řeč oblohy

Ř e ě

Ladislav

O b l o h y

Klíma

Jako nad animalitou zářivě
lhostejná božskost, tak nad
zemskou hroudou klenou se oblač-
né kraje. To nejzáračnější, co
země má, lidmi dosud skoro ne-
uzřené! Stříbrné féerie, králov-
ství krásy! Stříbrná pěna na
hladině vzduchového moře, v níž
koupají se světlí duchové! Te-
kouce hory, svobodné architek-
tury, hudby ve světlo sražené,
s y m b o l y v š e h o, re-
flexy zemských věcí všech v
zrcadle nebe! Trezory pro ruce
duchů! Kryptogramy, jež píší pro
lidské oči, významnější než zna-
mení, která dávají bez přestání
člověku, aniž on o tom ví, oby-
vatelé jiných hvězd. Nevidí jeho
duch, slepý od narození, co zna-
menají ty nebeské kresby! "Vodní
páry, slepě poslušné nárazů sle-
pých větrů", tak vypořádává se
s nimi, nevěda, že větry jsou jen
nástrojem věčné Mysli, nače vším
kralující. Jen zřídka kdy zasvit-

nou v duše vidoucí ty vznešené runy. A pro tyto vzácné okamžiky neustávají duchové ruce dále a dále jimi psát, neúnavně modelovat jejich zářící hlínu za tajemnými cíli...

Jasná byla onoho jitra hned po procitnutí jeho duše, jako to červnové nebe za okny, teplá jako vlídný sluneční oheň, na lože padající. V bezdůvodnou radost změnila se tajemně. Jako ze stříbrných pěn zlaté rybky, tak vyskakovaly hustě ze světlé nálady trpytné myšlenky, omamně nejasné pocity, vonná, zvonivé tuchy...; ve smích rozkvétala slova, v tanec kroky se rozezpívaly.

Krutá slast vybičovala jej z domu, štvála světlem niv dál a dál. Zabít chtěl ji, rány rozpalovaly ji ještě více; své nejtajnější, nejtmavější noci kladl na světlo své - to zanítilo je vždy okamžitě. "Proč to, proč to?" ptal se - bez odpovědi. "Včera byl jsem chmurný jako včerejší nebe, a od večera nic se přece nepřiho-

dilo....Je možno, že jen slunce to bylo, které v hloubi duše rozžehnulo záhadný oheň fantasmagorií svých reflexů na povrch její házející a ji celou stravující?"

O třetí hodině odpoledne ležel na holém vrcholu hory. Bezedný azur nad ním, bezedné ticho pod ním - bezedná touha v něm po neznámém. "Marno", zasvíjela se jeho černá žízeň, "nikdy, nikdy nedosáhnu toho, co jediné dosažení je hodno, jen nicotnostmi je vše, čeho se dosahuje! "Nikdy -" A v tu chvíli uzřel na zcela čistém zenitu jediný obláček, mátožně řidounký - Ale kvapem houstl a rostl, vřel a vířil a vařil se tajemným cyklonem tam na výsostech míchán. A bral na sebe podobu ženské tváře, štíhlé, příjemné, čarovné. Dech se mu tajil, stydla krev - tvář rostla, blížila se, padala na něj. rozkvétala v krásu stále omamnější, otevřela pomalu oči - a děsný blesk ozářil mu duši a oslepil oči jeho.

A věděl, že ji, ji dnes v noci líbal, ji měl - ve "snu", jenž je vyšší skutečností, jejíž záření jen zázrakem zachvívá atmosférou "skutečnosti", která se nazývá bdění. A jako nekonečnou řadu pokojů v několika-
dílném zrcadle, tak spatřil nesčetné své dřívější životy v jednom okamžiku, jakby božským bleskem ozářené, a v nich všech Ji viděl, s Ní se stýkal; ale dnes teprv poprvé Ji líbal, Ji měl. A oblaků řeč to byla, která zázrakem v pravý čas prolomila neproniknutelnou zeď mezi skutečností pravou a skutečností zdánlivou, která uskutečnila z poloslepě krátkozrakého hosta vteřiny, na okamžik, který však je věčným, obyvatele věčnosti.

Když prozřely zas pozemské oči, jen beztvárné cáry rozplývaly se v azur tam, kde před chvílí zářil nebeský vision --- Co před chvílí zdálo se mu věčně marnou touhou, to spatřil teď jako Dosaženo, Uskutečněno. Sebezviditelnění všeho jako nej-

vyššího Sebe dala mu, milostivá - a poznání k tomu, že není žádného Nikdy ve věčnosti.

A byla ode dne toho stálým hostem ve snění jeho dnů a v polosnech jeho nocí - a jistě i v nejhlubších snech jejích; a Ona jen prozlacovala jako zářivý sluneční paprsek zázrakem odkudsi do půlnoci padající, temná léta, jež následovala, Ona jen činila jeho život nesitelným.

Proč byla hned po procitnutí duše jeho tak temná, těžká a děsivá jakota říjnová obloha za okny? Bezedný smutek, něco horšího než smutek zelo v ní. A jako z černé propasti vyskakují příznačné kotouče dýmu, obludné tvary na sebe beroucí, tak vyskakovaly ze smutku hrozné, šílené představy. Jako oceán tekutého olova leželo cosi na ní, nedalo mu vstát z lože, nedalo rozkvésti nijakému rozhodnutí. Hvězdy své nejjasnější házel do noci své, aby ji jimi rozžehl; uhasil

je okamžitě vichr věčné tmy---
Co se to jen stalo?--Žádná od-
pověď! Jako svítilny v plynech
dolů zhasínaly všechny myšlenky
které do propasti své poslal.

V podvečer stál u okna.

Zběsilou rychlostí valily se
oblohou, jen tu a tam mrtvolně
modře skvrnitou, k severu mrač-
né příšery. "Asterno", modlil
se "vzplañ opět jako jindy ve
mně, zapuď mé temnoty! Och, jen
jednou tě zase spatřit, těmato
pozemskýma očima spatřit - jen
jednou ještě!" Celá jeho bytost
vzepjala se v nesmírnou touhu
po Ní - - a: - - Na nebi ženské
tělo, ležící, nahé, temné. Věč-
ná krása její tváře usmrcena
bezmezným děsem a bolestí, dlou-
hé vlasy vlály před ní jako by
jí kamsi stahovaly. Pomalu, po-
malu otevíraly se oči - a byl
to kalm? Nekonečná blaženost
bleskla v nich, strhaných ---
Hned poté však přestaly je vi-
dět j e h o oči, neboť před
duší rozprostřel se druhý, hlub-
ší svět -

Dnes v noci, když v objetí
jeho spočívala, objevila se náhle
za ní ohromná, černá, tajemná

pěst, dávno jimi oběma a nevšlovnou hrůzou očekávaná, uchopila ji za vlasy, odtáhla od něho, stáhla v podzemí. "Sbohem, neuzříme se nikdy již!" byl poslední výkřik její, když se propadala.

Sny jeho nocí oněměly, zsedlo snění dnů jeho, zpustly zázračné nivy oblačné. Marně bičoval touhu svou, aby přibíchovala k nim duchové ruce, by napsaly mu jimi, co činí Ztracená. - Však - jsou ztráty? A je marností? Věděl: "Stále a stále dáváte mně tajemná znamení; co na tom záleží, rozumím-li jim? A onen blesk náhlé nekonečné blaženosti v oblačných, strhaných očích - rozumím mu! Že nikdy se již neuzříme, zvolala jsi, Asterno, a shledalas pojednou, že zříme se zas - že není žádného "Nikdy" ve věčnosti..."

Opsáno ze Zlaté Prahy
1927, ročníku XLIV, se-
šitu 8., strany 148
v lednu 1986 2/2

